

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๐/๒๕๕๗

เรื่องพิจารณาที่ ๑๔/๒๕๕๗

วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๗

ระหว่าง { นายทนายเลื้อชนพล สุขปาน ผู้ร้อง
นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กับคณะ รวม ๕ คน ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘

นายทนายเลื้อชนพล สุขปาน ผู้ร้อง ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

ผู้ร้องเป็นประชาชนผู้ทราบการกระทำของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ กับคณะ รวม ๕ คน ผู้ถูกร้อง ซึ่งได้ร่วมกันจัดให้มีการชุมนุมของประชาชนตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นมา โดยจัดตั้งกลุ่มชื่อว่า คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือ กปปส. และได้ร่วมกับกลุ่มกองทัพประชาชนโค่นระบอบทักษิณ และกลุ่มเครือข่ายนักศึกษาประชาชนปฏิรูปประเทศไทย จัดให้มีการชุมนุมปิดเส้นทางจราจรบนถนนราชดำเนิน บุกรุกสถานที่ราชการหลายแห่ง โดยเบื้องต้นได้ยกข้ออ้างเพื่อต้องการคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของประชาชน พ.ศ. .... แต่หลังจากที่วุฒิสภามีมติไม่ให้

- ๒ -

ความเห็นชอบกับร่างกฎหมายดังกล่าวและส่งร่างกฎหมายนั้นกลับคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งสมาชิกสภาที่เกี่ยวข้อง นายกรัฐมนตรี และพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาล ได้แถลงยืนยันว่าจะไม่นำร่างกฎหมายนี้ขึ้นมาพิจารณาอีก ผู้ถูกร้องแทนที่จะยุติการชุมนุม กลับสร้างเงื่อนไขเพิ่มเติมเพื่อให้ประชาชนมาร่วมชุมนุมกับตน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อล้มล้างรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง และล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญด้วยเหตุผลดังนี้

๑. ผู้ถูกร้องได้เรียกร้องให้นายกรัฐมนตรี และรัฐบาลถอนร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของประชาชน พ.ศ. .... ออกไปจากรัฐสภาภายในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ มิฉะนั้น จะจัดตั้งศาลประชาชนเพื่อพิจารณาคดีกับนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ทั้งที่ทราบดีว่าร่างกฎหมายฉบับนี้ได้ตกไปแล้ว และได้ประกาศเงื่อนไขให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวไปให้นายกรัฐมนตรีรับรองเนื่องจากเห็นว่าเป็นร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งไม่อาจกระทำได้

๒. ผู้ถูกร้องได้ประกาศบนเวทีปราศรัยให้บุคคลในบริษัทและหน่วยงานราชการกลางและหยุดงาน ให้หน่วยงานสถาบันการศึกษาหยุดการดำเนินการ ให้พ่อค้าและนักธุรกิจหยุดจ่ายภาษี และให้ชักธงชาติเป็นสัญลักษณ์ประท้วงทั่วประเทศ รวมทั้งให้เป่านกหวีดไล่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี

การกระทำของผู้ถูกร้องตามที่กล่าวมาข้างต้น เข้าข่ายเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ (๒) และ (๓) และมาตรา ๑๑๗ ซึ่งมีใช่เป็นการชุมนุมโดยสงบที่จะได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง นอกจากนี้ กลุ่มกองทัพประชาชนโค่นระบอบทักษิณได้ประกาศผ่านเครือข่ายเสียงให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมหยุดพักงาน และให้ผู้บัญชาการเหล่าทัพ รวมทั้งปลัดกระทรวงมาพบภายใน ๔ ชั่วโมง ซึ่งเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๓ (๒) และมาตรา ๑๑๖ (๑) (๒) และ (๓)

ตั้งแต่วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เป็นต้นมา ผู้ถูกร้องได้ประกาศเป้าหมายของการชุมนุมว่าต้องการล้มรัฐบาลที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี โดยระดมมวลชนไปยังสถานที่

ราชการและสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ เพื่อกดดันให้ข้าราชการสนับสนุนและให้สื่อมวลชนเสนอข่าวสารเข้าข้างตน โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่ข่มขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย รวมทั้งสั่งห้ามเจ้าหน้าที่สำนักงานประมาณเบิกถอนเงินให้แก่ส่วนราชการต่าง ๆ และปิดไฟภายในสำนักงานประมาณทั้งหมด โดยในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกร้องได้สั่งการให้ผู้ชุมนุมเข้ายึดและปิดล้อมสถานที่ราชการอีกหลายแห่ง และข่มขู่เจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้ปฏิบัติหน้าที่และออกจากสถานที่ราชการ รวมทั้งได้ประกาศให้ประชาชนยึดส่วนราชการเพิ่มขึ้นซึ่งรวมทั้งศาลากลางจังหวัดด้วย เป็นเหตุให้ข้าราชการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ ขึ้นใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นมา โดยกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ผู้ถูกร้องได้สั่งการให้ผู้ชุมนุมไปปิดล้อมสถานที่สมัครรับเลือกตั้งที่ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย - ญี่ปุ่น) จนเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและบุคคลอื่นได้รับบาดเจ็บและเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิต รวมทั้งได้สั่งการให้กลุ่มผู้ชุมนุมของผู้ถูกร้องเข้าปิดล้อมสถานที่สมัครรับเลือกตั้งในหลายจังหวัดทางภาคใต้ เพื่อขัดขวางการสมัครรับเลือกตั้ง นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องยังสั่งการให้ผู้ชุมนุมไปปิดล้อมหน่วยเลือกตั้งต่าง ๆ ในการลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๗ และการลงคะแนนเลือกตั้งในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

ผู้ร้องเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องมีวัตถุประสงค์หรือเจตนาเพื่อล้มล้างอำนาจบริหารของรัฐบาล อำนาจนิติบัญญัติ และสถาปนารูปแบบการปกครองใหม่เพื่อให้ตนกับพวกได้มีอำนาจในการปกครองประเทศตามรูปแบบที่กำหนดขึ้น จึงถือว่าเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าการกระทำของผู้ถูกร้อง เป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวหรือไม่ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องเลิกการกระทำที่มีลักษณะขัดขวางการเลือกตั้ง รวมทั้งห้ามการใช้สิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมเพื่อล้มล้างรัฐบาล รัฐธรรมนูญ และการปกครอง โดยผู้ร้องได้ขอให้

ศาลรัฐธรรมนูญได้สวนลูกเงินเพื่อกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวหรือบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนศาลวินิจฉัยคดี

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการดังกล่าว”

พิจารณาแล้วเห็นว่า การชุมนุมของผู้ถูกร้องเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมเพื่อแสดงออกซึ่งความคิดเห็นทางการเมือง โดยมีเหตุผลสืบเนื่องมาจากการคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดจากการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของประชาชน พ.ศ. .... และความไม่ไว้วางใจรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน ส่วนที่มีการกล่าวอ้างตามคำร้องว่า ผู้ถูกร้องและกลุ่มผู้ชุมนุมมีพฤติกรรมกระทำผิดกฎหมายโดยขัดขวางการสมัครรับเลือกตั้ง ขัดขวางการลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าและการลงคะแนนเลือกตั้งในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ รวมทั้งได้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหลายบทหลายมาตรานั้น เป็นกรณีที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะต้องไปดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อเท็จจริงตามคำร้องจึงยังไม่มีมูลกรณีว่าผู้ถูกร้องได้กระทำการเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง กรณีจึงยังไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคสอง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้วินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

อนึ่ง นายชัช ชลวร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เห็นว่า เมื่อพิจารณาจากลายลักษณ์อักษรและเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ แล้ว รัฐธรรมนูญมุ่งประสงค์ให้เฉพาะอัยการสูงสุดเท่านั้นเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

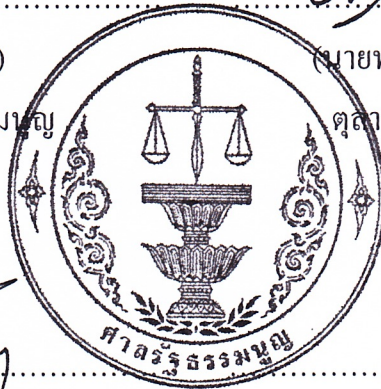
(คำสั่งที่ ๒๐/๒๕๕๗)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเจติมพล เอกอูรู)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลนุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ